

Un canal d'Eutelsat podria portar el senyal de la Televisió de Catalunya a Europa

Projecte Rainbow: TV3 per satèl·lit

Eutelsat, un dels principals operadors de satèl·lits a Europa, ha anunciat que té TV3 entre les cadenes que podrien participar en el projecte Rainbow: un canal format per diverses cadenes que començaria a emetre abans d'un any.

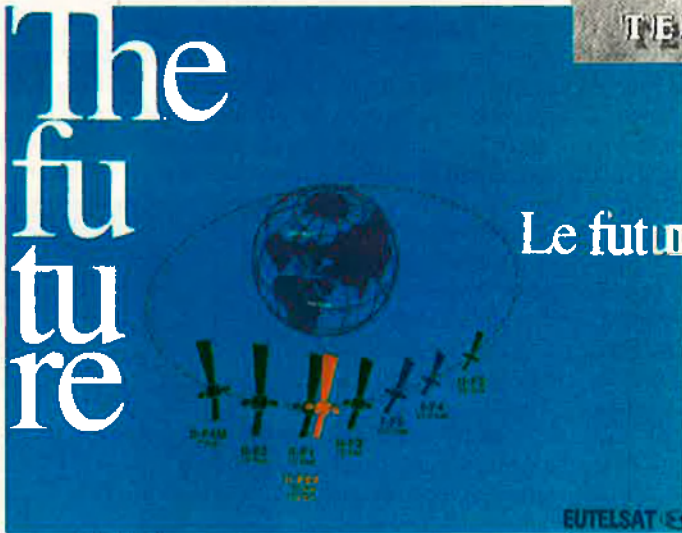
A bans de l'estiu del 1994, la Televisió de Catalunya podria iniciar un servei via satèl·lit. Segons fonts dels operadors del sistema de satèl·lits Eutelsat, la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió és una de les cadenes d'Europa occidental que s'ha interessat a participar en el projecte Rainbow. Rainbow serà una cadena de moltes cadenes, un servei conjunt de diverses televisions que es repartiran les franges horàries d'un sol programa. EL TEMPS no ha aconseguit que cap directiu de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió confirmara aquesta notícia (la majoria són de vacances) però ja fa mesos que és pública la voluntat de TV3 d'emetre via satèl·lit i, fins i tot, la intenció de fer-ho a través del sistema de satèl·lits Eutelsat.

Així doncs TV3 no tindrà una cadena pròpia. Aquesta alternativa podria haver estat desestimada pel seu cost. El lloguer d'un transponedor de satèl·lit (és a dir, d'un emissor) varia molt en el preu segons de quin satèl·lit es tracte però difícilment pot baixar dels cinc-cents milions de pessetes anuals. En un futur pròxim la transmissió digital permetrà multiplicar per cinc el nombre de canals que caben en un satèl·lit, amb la qual cosa el seu preu s'abaratirà.

Precisament per a oferir la possibilitat d'accés al satèl·lit a les cadenes que no volen gastar aquests diners és que Eutelsat ha planificat el servei Rainbow ('Arc de Sant Martí'). Eutelsat ofereix aquesta possibilitat a televisions dites "regionals", entre les quals la Televisió de Catalunya i la de Galícia. Tot i que no descarten la possibilitat que s'hi incorporin altres cadenes de la FORTA, Eutelsat no

ha fet cap referència a la possibilitat que Televisió Valenciana-Canal 9 hi participi. Tampoc no ha estat possible rebre cap informació sobre el tema de Canal 9.

Segons Giuliano Berretta, director comercial d'Eutelsat, el servei anirà directament a càrrec d'Eutelsat, que llogarà espais a diverses televisions, especialment de l'estat espanyol i Itàlia. Però aquestes televisions no tindran la possi-

El futur d'Eutelsat passa per Hot Bird. A dalt, careta d'emissió del servei Mozaika.

bilitat de rendibilitzar els transponedors de manera particular. Sobre el contingut dels programes encara no hi ha res definit, tot i que s'ha insinuat que podria tractar-se d'una programació de tipus publicitari, especialment turístic. Però Eutelsat no posarà condicions a les cadenes que vulguen participar en el projecte.

L'EXEMPLE DE MOZAIKA

La idea d'aquest Canal Rainbow arriba després de l'èxit que està tenint un canal semblant que es llançarà per l'Europa de l'est amb el nom de Mozaika. Mozaika encara no emet però ja té cobertes la ma-

joria de les franges horàries, llogades per televisions de diversos països de l'Europa central, balcànica i de l'est.

Malgrat que moltes cadenes oficials de l'Europa de l'est han llançat els últims mesos serveis per satèl·lit, Eutelsat ha detectat que hi ha diverses cadenes menors, de menor entitat i de països amb menys recursos, que no estan disposades a gastar sumes elevades de diners per a emetre des del cel però que sí que estan pre-disposades a fer-ho si el preu és raonable. Aquestes cadenes són les que s'han agrupat en el canal Mozaika. I d'aquest èxit s'ha derivat la possibilitat de fer el mateix amb cadenes d'Europa occidental.

ESPERANT HOT BIRD

Un dels dubtes que queda per resoldre és des de quin dels satèl·lits d'Eutelsat emetria el canal Rainbow. Eutelsat manté ara en òrbita quatre satèl·lits de televisió, dels quals l'únic amb un cert interès paneuropeu és l'Eutelsat II FI, posicionat en els 13 graus est. Des d'aquest satèl·lit emeten ara Euronews, Eurosport, Super Channel, WorldNet, la Deutsche Welle i TV5, és a dir els principals ope-

Les cares de TV3 podrien veure's a tot Europa aviat.

ARXIU

L'alternativa Hispasat

radors en anglès, francès i alemany, fora d'aquells que emeten des del sistema Astra. Els altres satèl·lits Eutelsat van adreçats a audiències concretes. Des del F2 emet TVE, la RAI i un grup de televisions turques; des del F3 emeten televisions d'Europa de l'est i els països àrabs i des del F4 les televisions gregues.

Eutelsat era fins fa uns anys el més important operador de televisió per satèl·lit d'Europa però s'ha vist superat ara pel sistema Astra, que ha col·locat tres satèl·lits junts en l'òrbita 19'2 est, aconseguint així oferir, ara mateix, 38 cadenes de televisió. Aquest nombre supera de molt el d'onze que s'emeten des de l'Eutelsat F1. A més entre les cadenes d'Astra hi ha alguns dels serveis més populars en mercats europeus molt diversos com són CNN, MTV, Eurosport, tot el bloc de cadenes de Sky i la majoria de les televisions alemanyes. Hi ha cinc cadenes que emeten o emetran en breu en espanyol (Galavisión i quatre cadenes de Canal+).

Per a contrarestar l'èxit d'Astra, Eutelsat ha decidit el llançament d'un nou satèl·lit, el F6 (Hot Bird) que es coposicionarà en els 13 graus est i afegirà 16 nous canals de televisió als actuals. Aquest satèl·lit tindrà l'avantatge de la seua potència, que abraçarà tot Europa, mentre que l'Astra té moltes dificultats

de recepció a l'est. Eutelsat pretén guanyar-se així les grans cadenes com CNN (que va marxar d'Eutelsat a Astra) o BBC i aconseguir que s'incorporen al seu paquet, al costat de les principals cadenes que ara emeten des de diversos dels seus satèl·lits. Si ho aconseguira no hi ha dubte que Eutelsat es convertiria de nou en un gran competidor d'Astra.

DES DE QUIN SATÈL·LIT?

Però des de quin dels satèl·lits d'Eutelsat emetrà Rainbow? Aquesta és ara una pregunta sense resposta. Si Hot Bird reïx i Rainbow en forma part no hi ha cap dubte que les emissions de TV3 tindran una audiència important. El problema és si Rainbow ocupa un canal en un satèl·lit marginal.

En aquest cas, a banda les xarxes de cable, el programa podria tenir una audiència més aviat baixa. La majoria dels receptors de satèl·lit estan enfocats a un sol satèl·lit o, a través del que es coneix com a "doble LNB", a dos. L'opció normalment està entre Astra i Eutelsat F1, que són els que ofereixen una programació més variada i atractiva. Els altres satèl·lits que es poden veure a Europa, des de TeleX a Telecom 2A, normalment només són sintonització per audiències amb interessos molt concrets.

Vicent Partal

Segons la llei, des d'Hispasat només es pot emetre en espanyol, cosa que fa impossible l'accés de les cadenes autonòmiques (excepte Tele Madrid, ETB2 i Canal Sur) al servei, tret que canvien de llengua. De totes maneres aquest no és l'impediment principal sinó la seua, més que probable, marginalitat en el mapa del cel televisiu europeu. Només la TV gallega sembla interessada a participar d'alguna manera en Hispasat però per atendre la seua audiència a Amèrica. Per a la resta de televisions Astra o Eutelsat garantirien la recepció a l'estat espanyol i a la major part d'Europa en condicions econòmiques i d'audiència millors que les d'Hispasat.

De fet Canal+ ja té adquirits quatre canals a Astra, des dels quals emet, o emetrà aviat, les seues cadenes Documania, Cinemania, OtraTV i Deportes. En canvi el mateix Canal+ només ha llogat un canal a Hispasat.

Hispasat podria seguir així el camí d'altres satèl·lits pensats per a audiències estatals concretes, que estan sent posats en dificultats pels satèl·lits paneuropeus, per la seua major cobertura i oferta. Avui dia, per exemple, totes les cadenes alemanyes ja emeten, alhora, des de satèl·lits alemanys i des de satèl·lits paneuropeus alhora.

V. P.